

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

11. června 2015 *

„Řízení o předběžné otázce — Nařízení (ES) č. 1346/2000 — Článek 2 písm. g), čl. 3 odst. 2 a článek 27 — Nařízení (ES) č. 44/2001 — Soudní spolupráce v občanských věcech — Hlavní úpadkové řízení — Vedlejší úpadkové řízení — Spor o příslušnost — Výlučná nebo alternativní příslušnost — Určení rozhodného práva — Určení majetku dlužníka spadajícího do vedlejšího úpadkového řízení — Umístění tohoto majetku — Majetek nacházející se ve třetím státě“

Ve věci C-649/13,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím tribunal de commerce de Versailles (Francie) ze dne 21. listopadu 2013, došlým Soudnímu dvoru dne 6. prosince 2013, v řízení

Comité d'entreprise de Nortel Networks SA a další

proti

Cosme Rogeauovi, jakožto insolvenčnímu správci ve vedlejším úpadkovém řízení zahájeném proti společnosti Nortel Networks SA,

a

Cosme Rogeau, jakožto insolvenční správce ve vedlejším úpadkovém řízení zahájeném proti společnosti Nortel Networks SA,

proti

Alanu Robertu Bloomovi,

Alanu Michaelu Hudsonovi,

Stephenu Johnu Harrisovi,

Christopheru Johnu Wilkinsonu Hillovi,

jakožto společným insolvenčním správčům v hlavním úpadkovém řízení zahájeném proti společnosti Nortel Networks SA,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení A. Tizzano, předseda senátu, A. Borg Barthet, E. Levits, M. Berger (zpravodajka) a F. Biltgen, soudci,

* Jednací jazyk: francouzština.

generální advokát: P. Mengozzi,

vedoucí soudní kanceláře: C. Strömholm, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 6. listopadu 2014,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za comité d'entreprise de Nortel Networks SA a další R. Dammannem a M. Boché-Robinetem, avocats,
- za C. Rogeaua, jakožto insolvenčního správce ve vedlejší úpadkovém řízení zahájeném proti společnosti Nortel Networks SA, A. Tchekhoffem a E. Fabrem, avocats,
- za I. R. Blooma, A. M. Hudsona, S. J. Harrise a C. J. Wilkinson Hilla, jakožto společné insolvenční správce v hlavním úpadkovém řízení zahájeném proti společnosti Nortel Networks SA, C. Dupoirierem, avocat,
- za francouzskou vládu F.-X. Bréchetem a D. Colasem, jako zmocněnci,
- za vládu Spojeného království L. Christiem, jako zmocněncem, ve spolupráci s B. Kennellym, barrister,
- za Evropskou komisi M. Wilderspinem, jako zmocněncem,

po vypořechání stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 29. ledna 2015,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 2 písm. g), čl. 3 odst. 2 a článku 27 nařízení Rady (ES) č. 1346/2000 ze dne 29. května 2000 o úpadkovém řízení (Úř. věst. L 160, s. 1; Zvl. vyd. 19/01, s. 191).
- 2 Tato žádost byla předložena na jedné straně v rámci sporu mezi comité d'entreprise de Nortel Networks SA (dále jen „NNSA“) a dalšími a C. Rogeauem, jakožto insolvenčním správcem ve vedlejší úpadkovém řízení zahájeném ve Francii proti společnosti NNSA (dále jen „vedlejší řízení“), ve věci žaloby směřující mimo jiné k zaplacení odstupného a na druhé straně v rámci sporu mezi C. Rogeauem jakožto insolvenčním správcem ve vedlejší úpadkovém řízení a A. R. Bloomem, A. M. Hudsonem, S. J. Harrisem a C. J. Wilkinson Hillem jakožto společnými insolvenčními správci („společní správci“, dále jen „společní správci podstaty“) v hlavním úpadkovém řízení zahájeném ve Spojeném království proti společnosti NNSA (dále jen „hlavní řízení“), jejímž předmětem je intervenční žaloba.

Právní rámec

Nařízení č. 1346/2000

- 3 Body 6 a 23 odůvodnění nařízení č. 1346/2000 uvádějí:

„(6) V souladu se zásadou proporcionality se toto nařízení omezuje na ustanovení, která upravují příslušnost pro zahájení úpadkových řízení a rozhodnutí, která jsou učiněna přímo na základě úpadkových řízení a s takovými řízeními úzce souvisí. Kromě toho obsahuje toto nařízení ustanovení, která se týkají uznávání takových rozhodnutí a rozhodného práva, které tyto zásady rovněž splňují.

[...]

(23) Toto nařízení stanoví v oblasti své působnosti jednotná pravidla pro kolizní normy jednotlivých států, které nahrazují předpisy mezinárodního práva soukromého jednotlivých států. Pokud není stanoveno jinak, měly by být použity právní předpisy státu, který řízení zahájil (*lex concursus*). Tato kolizní norma jednotlivých států by měla platit pro hlavní i územní řízení. *Lex concursus* určuje veškeré procesní i hmotněprávní účinky úpadkového řízení na osoby a právní vztahy. Upravuje veškeré podmínky pro zahájení, vedení a skončení úpadkového řízení.“

- 4 Článek 2 nařízení č. 1346/2000, nadepsaný „Definice“, stanoví:

„Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

[...]

g) „členským státem, ve kterém se nachází majetek“:

- v případě hmotného majetku členský stát, na jehož území se majetek nachází,
- v případě majetku nebo vlastnických práv nebo nároků, které musí být zapsány ve veřejném rejstříku, členský stát, pod jehož pravomoc rejstřík spadá,
- v případě pohledávek členský stát, na jehož území jsou soustředěny hlavní zájmy povinné třetí osoby ve smyslu čl. 3 odst. 1;

[...]“

- 5 Podle článku 3 nařízení, nadepsaného „Mezinárodní příslušnost“:

„1. Soudy členského státu, na jehož území jsou soustředěny hlavní zájmy dlužníka, jsou příslušné k zahájení úpadkového řízení. V případě společnosti nebo právnické osoby se za místo, kde jsou soustředěny hlavní zájmy, považuje sídlo, pokud není prokázán opak.

2. Pokud jsou hlavní zájmy dlužníka soustředěny na území některého členského státu, jsou soudy jiného členského státu příslušné k zahájení úpadkového řízení proti dlužníkovi pouze tehdy, pokud má dlužník provozovnu na území tohoto členského státu. Účinky takového řízení jsou omezeny na majetek, který se nachází na území tohoto členského státu.

[...]“

- 6 Článek 25 uvedeného nařízení, nadepsaný „Uznávání a vykonatelnost jiných rozhodnutí“, stanoví:

„1. Rozhodnutí učiněná soudem, jehož rozhodnutí o zahájení řízení je uznáno [...], která se týkají průběhu a skončení úpadkového řízení, a vyrovnání tímto soudem schválená se rovněž uznávají bez dalších formálních náležitostí. Tato rozhodnutí jsou vykonatelná podle článků 31 až 51 (s výjimkou čl. 34 odst. 2) [Úmluvy ze dne 27. září 1968] o příslušnosti a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech [(Úř. věst. 1972, L 299, s. 32), ve znění následujících úmluv o přistoupení nových členských států k této úmluvě].

První pododstavec se rovněž vztahuje na rozhodnutí, která vyplývají přímo z úpadkového řízení, a na rozhodnutí, která s ním úzce souvisejí, i když je učinil jiný soud.

[...]

2. Uznávání a výkon rozhodnutí jiných než uvedených v odstavci 1 se řídí úmluvou uvedenou v odstavci 1, pokud je použitelná.

[...]“

- 7 Článek 27 nařízení č. 1346/2000, nadepsaný „Zahájení řízení“, stanoví:

„Zahájení řízení uvedeného v čl. 3 odst. 1 soudem členského státu, pokud je toto řízení uznáno v jiném členském státě (hlavní řízení), umožňuje v tomto jiném členském státě, jehož soud je příslušný podle čl. 3 odst. 2, zahájit vedlejší úpadkové řízení [...]. Jejich účinky se omezují na majetek dlužníka nacházející se na území tohoto jiného členského státu.“

Nařízení (ES) č. 44/2001

- 8 Článek 1 nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2001, L 12, s. 1; Zvl. vyd. 19/04, s. 42) definuje jeho působnost takto:

„1. Toto nařízení se vztahuje na věci občanské a obchodní bez ohledu na druh soudu. Nevztahuje se zejména na věci daňové, celní a správní.

2. Toto nařízení se nevztahuje na

[...]

b) konkursy, vyrovnání a podobná řízení;

[...]“

Spory v původním řízení a předběžná otázka

- 9 Skupina Nortel byla dodavatelem technických řešení pro telekomunikační sítě. Společnost Nortel Networks Limited (dále jen „NNL“) se sídlem v Mississauga (Kanada) byla vlastníkem většiny dceřiných společností skupiny Nortel ve světě, mimo jiné i společnosti NNSA se sídlem v Yvelines (Francie).

- 10 Téměř všechna práva duševního vlastnictví vyplývající z činnosti specializovaných dceřiných společností skupiny Nortel v oblasti výzkumu a vývoje byla zapsána, především v Severní Americe, na jméno společnosti NNL, která poskytovala svým dceřiným společnostem, mezi nimiž byla i společnost NNSA, bezplatné výhradní licence k využívání práv duševního vlastnictví této skupiny. Uvedené dceřiné společnosti si rovněž měly ponechat hospodářské vlastnictví („beneficial ownership“) vyplývající z tohoto duševního vlastnictví v rozsahu úměrném jejich příslušným příspěvkům. Vnitroskupinová dohoda, nazvaná „Master R&D Agreement“, upravovala právní vztahy mezi společnostmi NNL a týmiž dceřinými společnostmi.
- 11 Vzhledem ke skutečnosti, že skupina Nortel čelila v průběhu roku 2008 vážným finančním problémům, se její vedení rozhodlo zahájit souběžně úpadekové řízení v Kanadě, ve Spojených státech a v Evropské unii. Rozhodnutím ze dne 14. ledna 2009 zahájil High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (Spojené království), na základě čl. 3 odst. 1 nařízení č. 1346/2000 hlavní úpadekové řízení podle anglického práva proti všem společnostem skupiny Nortel se sídlem v Unii, mezi něž patří i společnost NNSA.
- 12 V návaznosti na společnou žalobu podanou společnostmi NNSA a společnými správci podstaty předkládající soud zahájil rozsudkem ze dne 28. května 2009 vedlejší řízení proti společnosti NNSA a ustanovil C. Rogeaua insolvenčním správcem v tomto řízení.
- 13 Dne 21. července 2009 byl podpisem protokolu o dohodě ukončující spor ukončen sociální spor v rámci společnosti NNSA (dále jen „protokol o ukončení sporu“). V této dohodě bylo stanoveno zaplacení odstupného, jehož jedna část byla splatná ihned, kdežto druhá část, nazvaná „pozdější odstupné“ (dále jen „pozdější odstupné“), měla být zaplacena po ukončení provozu podniku z dostupných finančních prostředků pocházejících z prodeje aktiv po zaplacení nákladů vynaložených na pokračování činnosti společnosti NNSA v průběhu hlavního a vedlejšího řízení, jakož i správních nákladů („administration expenses“).
- 14 Dne 1. července 2009 podepsaly orgány činné v obou řízeních protokol o koordinaci hlavního a vedlejšího řízení (dále jen „protokol o koordinaci“), podle kterého se mimo jiné správní náklady uhradí v plném rozsahu a přednostně z majetku společnosti bez ohledu na místo, kde se prodaná aktiva nacházejí. Rozsudkem ze dne 24. září 2009 předkládající soud potvrdil zejména protokoly o koordinaci a o ukončení sporu.
- 15 S cílem zajistit lepší zhodnocení aktiv skupiny Nortel se insolvenční správci činní v rámci různých úpadekových řízení zahájených po celém světě dohodli na globálním převodu těchto aktiv podle jednotlivých odvětví. Podle dohody nazvané „Interim Funding and Settlement Agreement“ (dále jen „dohoda IFSA“), která byla uzavřena dne 9. června 2009 mezi společnostmi NNL a několika dceřinými společnostmi skupiny Nortel, se tyto dceřiné společnosti mají v určitý okamžik vzdát práv průmyslového a duševního vlastnictví spadajících pod Master R&D Agreement. Naproti tomu licenční práva dceřiných společností budou zachována až do skončení opatření vedoucích k likvidaci či prodeji a práva uvedených dceřiných společností jakožto hospodářských vlastníků dotyčného duševního vlastnictví budou zachována.
- 16 Podle dohody IFSA mají být výnosy z prodeje aktiv skupiny Nortel uloženy na obstavených účtech nazývaných „lockbox“ (dále jen „lockbox“) vedených úvěrovými institucemi se sídlem ve Spojených státech a bez dohody uzavřené mezi všemi dotčenými právními subjekty této skupiny nebude možné rozdělení částek převedených do „lockbox“. Společnost NNSA přistoupila k dohodě IFSA prostřednictvím dohody o přistoupení uzavřené dne 11. září 2009. Výnosy z převodů byly zadrženy na obstaveném účtu, jak bylo stanoveno v dohodě IFSA, aniž nicméně byla dosud uzavřena dohoda o jejich rozdělení.

- 17 Výroční zpráva vypracovaná dne 23. listopadu 2010 C. Rogeauem v rámci vedlejšího řízení vykazovala ke dni 30. září 2010 na bankovních účtech společnosti NNSA kladný zůstatek ve výši 38 980 313 eur, takže od května 2011 přicházela v úvahu první platba pozdějšího odstupného. Po výzvě comité d'entreprise de NNSA (podniková rada společnosti NNSA) však C. Rogeau dopisem ze dne 18. května 2011 tomuto subjektu sdělil, že není schopen dodržet podmínky stanovené v protokolu o ukončení sporu, neboť finanční prognóza vykazovala záporný zůstatek ve výši téměř 6 milionů eur mimo jiné z důvodu několika žádostí společných správců podstaty o platbu, zejména z důvodu nákladů vzniklých v důsledku výkonu činnosti skupiny Nortel během řízení, jakož i z důvodu převodu některých aktiv.
- 18 Comité d'entreprise de NNSA a bývalí zaměstnanci společnosti NNSA zpochybnili tyto skutkové okolnosti a podali žalobu k tribunal de commerce de Versailles (Francie), v jejímž rámci se domáhali na jedné straně určení, že vedlejší řízení jim zakládá výlučný a přímý nárok na podíl z ceny za celkový prodej aktiv skupiny Nortel příslušející společnosti NNSA, a na druhé straně uložení povinnosti C. Rogeauovi jakožto insolvenčnímu správci, aby zejména neprodleně uhradil pohledávku týkající se pozdějšího odstupného ve výši finančních prostředků, které má společnost NNSA k dispozici.
- 19 C. Rogeau následně zahájil proti společným správcům podstaty řízení před předkládajícím soudem. Tito správci nicméně žádali tribunal de commerce de Versailles mimo jiné, aby se prohlásil mezinárodně nepřislušným ve prospěch High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division. Podpůrně se společní správci podstaty mimo jiné domáhali, aby se předkládající soud prohlásil nepřislušným k přijímání rozhodnutí týkajících se majetku a práv, která se ke dni vydání rozhodnutí o zahájení vedlejšího řízení nenacházela ve Francii ve smyslu čl. 2 písm. g) nařízení č. 1346/2000.
- 20 Předkládající soud uvádí, že pro účely rozhodnutí o návrzích, které mu byly předloženy, musí nejprve rozhodnout o své příslušnosti pro vymezení rozsahu účinků vedlejšího řízení. Dále má za to, že musí rozhodnout o tom, zda se mohou účinky vedlejšího řízení vztahovat i na majetek dlužníka nacházející se mimo Unii.
- 21 Za těchto podmínek se tribunal de commerce de Versailles rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Je soud státu, ve kterém bylo zahájeno vedlejší řízení, výlučně nebo alternativně se soudem státu, ve kterém bylo zahájeno hlavní řízení, příslušný rozhodnout o určení majetku dlužníka, na který se vztahují účinky vedlejšího řízení podle čl. 2 písm. g), čl. 3 odst. 2 a článku 27 nařízení č. 1346/2000, a je v případě výlučné nebo alternativní příslušnosti rozhodným právem právo hlavního, nebo vedlejšího řízení?“

K předběžné otázce

- 22 Předběžná otázka se dělí na dvě části, které je nutno zkoumat odděleně. První část otázky se tak týká rozdělení soudní příslušnosti mezi soud rozhodující v hlavním řízení a soud rozhodující ve vedlejším řízení, zatímco účelem druhé části otázky je určit rozhodné právo pro určení majetku dlužníka, na který se vztahují účinky vedlejšího řízení.

K první části otázky

- 23 Podstatou první části otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 3 odst. 2 a článek 27 nařízení č. 1346/2000 musejí být vykládány v tom smyslu, že soudy členského státu, v němž bylo zahájeno vedlejší úpadkové řízení, jsou příslušné výlučně nebo alternativně se soudy členského státu, v němž bylo zahájeno hlavní úpadkové řízení, k rozhodnutí o určení majetku dlužníka, na který se vztahují účinky tohoto vedlejšího řízení.

- 24 Ačkoli se v tomto ohledu otázka týká pouze nařízení č. 1346/2000, je přesto nejprve nutno zjistit, zda se příslušnost předkládajícího soudu v této souvislosti řídí tímto nařízením, nebo nařízením č. 44/2001. Následně je nutno ověřit, zda je na základě ustanovení použitelného nařízení dána příslušnost tohoto soudu v takovém případě, jako je případ dotčený ve věci v původním řízení. Konečně bude zkoumána otázka, zda musí být taková příslušnost považována za výlučnou, nebo alternativní.

K použitelnosti nařízení č. 1346/2000 a nařízení č. 44/2001

- 25 Je třeba připomenout, že spory v původním řízení spadají do rámce uplatňování několika dohod uzavřených účastníky původního řízení nebo mezi nimi, mezi něž patří mimo jiné dohoda IFSA a Master R&D Agreement, jakož i protokoly o koordinaci a o ukončení sporu. V rámci sporu týkajícího se výkladu jedné nebo několika takových dohod se příslušnost k rozhodnutí o tomto sporu může řídit ustanoveními nařízení č. 44/2001, a to i tehdy, jestliže uvedený spor vyvstal mezi likvidátory ve dvou úpadkových řízeních, hlavním a vedlejším, přičemž obě spadají pod nařízení č. 1346/2000.
- 26 V tomto ohledu již Soudní dvůr rozhodl, že nařízení č. 44/2001 a nařízení č. 1346/2000 musí být vykládána tak, aby bylo zabráněno jakémukoli překrývání právních pravidel, jež tyto akty obsahují, jakož i právnímu vakuu. Žaloby vyloučené z působnosti nařízení č. 44/2001 na základě jeho čl. 1 odst. 2 písm. b) z důvodu, že se týkají „konkursů, vyrovnání a podobných řízení“, tak spadají do působnosti nařízení č. 1346/2000. Nařízení č. 44/2001 se pak vztahuje na žaloby, které nespádají do působnosti čl. 3 odst. 1 nařízení č. 1346/2000 (rozsudek Nickel & Goeldner Spedition, C-157/13, EU:C:2014:2145, bod 21 a citovaná judikatura).
- 27 Soudní dvůr rovněž rozhodl, že působnost nařízení č. 1346/2000 nesmí být vykládána široce a že z oblasti působnosti nařízení č. 44/2001 jsou vyloučeny pouze žaloby, které vyplývají přímo z úpadkového řízení a které s ním úzce souvisejí (dále jen „související žaloby“). Pouze tyto žaloby proto spadají do působnosti nařízení č. 1346/2000 (viz rozsudek Nickel & Goeldner Spedition, C-157/13, EU:C:2014:2145, body 22 a 23, jakož i citovaná judikatura).
- 28 Konečně Soudní dvůr přijal jako určující kritérium k identifikaci oblasti, do které žaloba spadá, nikoli procesní souvislosti, do nichž tato žaloba zapadá, ale její právní základ. Podle tohoto přístupu je nutno zkoumat, zda právo nebo povinnost, které jsou základem žaloby, plynou z obecných pravidel občanského a obchodního práva nebo z odchýlných ustanovení, která jsou specifická pro úpadková řízení (rozsudek Nickel & Goeldner Spedition, C-157/13, EU:C:2014:2145, bod 27).
- 29 I když v projednávaném případě přísluší předkládajícímu soudu, aby posoudil obsah dohod uzavřených účastníky původního řízení, je nicméně zřejmé, že práva nebo povinnosti, na kterých se zakládají žaloby v původním řízení, vyplývají přímo z úpadkového řízení, úzce s ním souvisejí a vycházejí ze specifických pravidel pro úpadkové řízení.
- 30 Řešení sporů v původním řízení totiž závisí zejména na rozdělení výnosu z prodeje aktiv společnosti NNSA mezi hlavní a vedlejší řízení. Jak zřejmě vyplývá z protokolu o koordinaci a jak potvrdili účastníci původního řízení na jednání, toto rozdělení musí být v podstatě provedeno na základě ustanovení nařízení č. 1346/2000, aniž by účelem uvedeného protokolu nebo jiné dohody dotčené ve věci v původním řízení byla změna jejich obsahu. Práva nebo povinnosti, na kterých se zakládají žaloby v původním řízení, tedy vycházejí z čl. 3 odst. 2 a z článku 27 nařízení č. 1346/2000, takže se použije toto nařízení.

K pravidlům příslušnosti stanoveným nařízením č. 1346/2000

- 31 Pokud jde o příslušnost soudu, který zahájil vedlejší úpadkové řízení, pro rozhodnutí o určení majetku dlužníka, na který se vztahují účinky tohoto řízení, musí být čl. 3 odst. 1 nařízení č. 1346/2000 podle ustálené judikatury vykládán v tom smyslu, že členskému státu, na jehož území bylo úpadkové řízení zahájeno, přiznává mezinárodní příslušnost rozhodnout o souvisejících žalobách (viz zejména rozsudek F-Tex, C-213/10, EU:C:2012:215, bod 27 a citovaná judikatura).
- 32 Třebaže Soudní dvůr dosud při rozhodování o související žalobě uznával pouze mezinárodní příslušnost členského státu, jehož soudy jsou příslušné podle čl. 3 odst. 1 nařízení č. 1346/2000, je třeba čl. 3 odst. 2 nařízení č. 1346/2000 vykládat obdobně.
- 33 Vzhledem ke struktuře a užitečnému účinku nařízení č. 1346/2000 musí být totiž čl. 3 odst. 2 tohoto nařízení považován za ustanovení přiznávající soudům členského státu, na jehož území bylo zahájeno vedlejší úpadkové řízení, mezinárodní příslušnost pro rozhodování o souvisejících žalobách, pokud se tyto žaloby týkají majetku dlužníka nacházejícího se na území posledně uvedeného státu.
- 34 Na jedné straně, jak uvedl generální advokát v bodě 32 svého stanoviska, stanoví čl. 25 odst. 1 první pododstavec nařízení č. 1346/2000 povinnost členských států uznávat a vykonávat rozhodnutí týkající se průběhu a skončení úpadkového řízení vydaná jak soudy členského státu příslušnými podle čl. 3 odst. 1 tohoto nařízení, tak i soudy, jejichž příslušnost je založena na odstavci 2 tohoto článku 3, kdežto čl. 25 odst. 1 druhý pododstavec uvedeného nařízení upřesňuje, že první pododstavec tohoto ustanovení se použije i „na rozhodnutí, která vyplývají přímo z úpadkového řízení, a na rozhodnutí, která s ním úzce souvisejí“, tedy zejména na rozhodnutí o související žalobě.
- 35 Stanovením povinnosti uznávání „souvisejících“ rozhodnutí přijatých soudy příslušnými podle čl. 3 odst. 2 nařízení č. 1346/2000 toto nařízení zjevně přiznává posledně uvedeným soudům, přinejmenším implicitně, příslušnost k přijímání takových rozhodnutí.
- 36 Na druhé straně je třeba připomenout, že jeden ze zásadních cílů sledovaný možností, stanovenou v článku 27 nařízení č. 1346/2000, zahájit vedlejší úpadkové řízení spočívá mimo jiné v ochraně místních zájmů, bez ohledu na skutečnost, že toto řízení může rovněž sledovat jiné cíle (v tomto smyslu viz rozsudek Burgo Group, C-327/13, EU:C:2014:2158, bod 36).
- 37 Účelem takové související žaloby, jako je žaloba dotčená ve věci v původním řízení, směřující k určení, že určitý majetek spadá do vedlejšího úpadkového řízení, je právě chránit tyto zájmy. Tato ochrana, a tedy i užitečný účinek zejména článku 27 tohoto nařízení, by byly výrazně oslabeny, pokud by tato související žaloba nemohla být podána k soudům členského státu, na jehož území bylo zahájeno vedlejší řízení.
- 38 Je tudíž nutno dospět k závěru, že soudy členského státu, v němž bylo zahájeno vedlejší úpadkové řízení, jsou na základě čl. 3 odst. 2 nařízení č. 1346/2000 příslušné pro rozhodnutí o určení majetku dlužníka, na který se vztahují účinky tohoto řízení.

K výlučné nebo alternativní mezinárodní příslušnosti pro rozhodování o určení majetku dlužníka, na který se vztahují účinky vedlejšího úpadkového řízení

- 39 Pokud jde konečně o otázku, zda je příslušnost soudů členského státu, v němž bylo zahájeno vedlejší úpadkové řízení, pro rozhodování o určení majetku dlužníka, na který se vztahují účinky tohoto řízení, výlučná nebo alternativní, je třeba připomenout, že judikatura Soudního dvora uznávající příslušnost soudů podle čl. 3 odst. 1 nařízení č. 1346/2000 pro rozhodování o souvisejících žalobách se v podstatě zakládá na užitečném účinku tohoto nařízení (v tomto smyslu viz rozsudky Seagon,

C-339/07, EU:C:2009:83, bod 21, a F-Tex, C-213/10, EU:C:2012:215, bod 27). Jak vyplývá z bodu 37 tohoto rozsudku, totéž platí i pro odpovídající příslušnost soudů, jež jsou příslušné na základě odstavce 2 tohoto článku 3.

- 40 V důsledku toho je pro účely určení, zda se jedná o výlučnou či alternativní mezinárodní příslušnost pro rozhodování o souvisejících žalobách, a tedy dosahu odstavců 1 a 2 uvedeného článku 3, rovněž nutno zajistit užitečný účinek těchto ustanovení.
- 41 Pokud jde tedy o takovou žalobu, jako jsou žaloby dotčené ve věci v původním řízení, směřující k určení, že se na určitý majetek dlužníka vztahují účinky vedlejšího úpadkového řízení, je nutno konstatovat, že tato žaloba má zjevně přímý vliv na zájmy, jež jsou předmětem hlavního úpadkového řízení, jelikož požadované určení by nutně vedlo k tomu, že dotčený majetek nebude spadat pod hlavní řízení. Jak nicméně v podstatě uvedl generální advokát v bodě 57 svého stanoviska, soudy členského státu, ve kterém bylo zahájeno hlavní řízení, jsou rovněž příslušné pro rozhodování o souvisejících žalobách, a tedy pro určení rozsahu účinků tohoto řízení.
- 42 Za těchto podmínek by výlučná příslušnost soudů členského státu, v němž bylo zahájeno vedlejší úpadkové řízení, pro rozhodnutí o určení majetku dlužníka, na který se vztahují účinky tohoto řízení, zbavila čl. 3 odst. 1 nařízení č. 1346/2000 jeho užitečného účinku v rozsahu, v němž toto ustanovení zakotvuje mezinárodní příslušnost pro rozhodování o souvisejících žalobách, a proto ji nelze přijmout.
- 43 Z ustanovení nařízení č. 1346/2000 kromě toho nevyplývá, že toto nařízení přiznává soudy, u něhož bylo řízení zahájeno jako první, příslušnost rozhodovat o související žalobě. Na rozdíl od tvrzení comité d'entreprise de NNSA taková příslušnost nevyplývá ani z rozsudku Staubitz-Schreiber (C-1/04, EU:C:2006:39), který se týká odlišného případu, totiž případu příslušnosti pro zahájení hlavního úpadkového řízení, tedy příslušnosti, která je podle ustanovení tohoto nařízení výlučná.
- 44 Pravdou je, jak tvrdí několik zúčastněných, že uznání „alternativní“ soudní příslušnosti se v této souvislosti pojí s rizikem vydání konkurujících a potenciálně protichůdných rozhodnutí.
- 45 Jak nicméně podotkl generální advokát v bodě 60 svého stanoviska, čl. 25 odst. 1 nařízení č. 1346/2000 umožňuje zamezit riziku protichůdných rozhodnutí tím, že ukládá všem soudům projednávajícím takovou související žalobu, jako je žaloba dotčená ve věci v původním řízení, uznat předchozí rozhodnutí přijaté jiným soudem příslušným podle čl. 3 odst. 1 nebo případně odst. 2 tohoto nařízení.
- 46 Vzhledem ke všem výše uvedeným úvahám je třeba odpovědět na první část předběžné otázky tak, že čl. 3 odst. 2 a článek 27 nařízení č. 1346/2000 musejí být vykládány v tom smyslu, že soudy členského státu, v němž bylo zahájeno vedlejší úpadkové řízení, jsou k rozhodnutí o určení majetku dlužníka, na který se vztahují účinky tohoto vedlejšího řízení, příslušné alternativně se soudy členského státu, v němž bylo zahájeno hlavní řízení.

Ke druhé části otázky

- 47 Podstatou druhé části otázky předkládajícího soudu je, jaké právo je rozhodné pro určení majetku dlužníka, na který se vztahují účinky vedlejšího úpadkového řízení.
- 48 V tomto ohledu je nutno na jedné straně připomenout, že účinky vedlejšího úpadkového řízení jsou, jak vyplývá z čl. 3 odst. 2 a z článku 27 nařízení č. 1346/2000, omezeny na majetek dlužníka, který se ke dni zahájení úpadkového řízení nachází na území členského státu, v němž bylo zahájeno vedlejší řízení.

- 49 Na druhé straně z bodů 6 a 23 odůvodnění nařízení č. 1346/2000 zaprvé vyplývá, že toto nařízení stanoví jednotná pravidla pro kolizní normy, které nahrazují předpisy mezinárodního práva soukromého jednotlivých států, a zadruhé, že se toto nahrazení omezuje v souladu se zásadou proporcionality na působnost pravidel stanovených tímto nařízením. Uvedené nařízení tak v rámci takové související žaloby, jako jsou žaloby dotčené v původním řízení, v podstatě nevylučuje použití předpisů mezinárodního práva soukromého členského státu soudu, před kterým je tato související žaloba projednávána, pokud nařízení č. 1346/2000 neobsahuje jednotné pravidlo upravující dotčenou situaci.
- 50 Pokud jde nicméně o otázku, zda musí být majetek pro účely použití nařízení č. 1346/2000 považován za majetek nacházející se na území členského státu ke dni zahájení úpadkového řízení, je třeba konstatovat, že toto nařízení skutečně stanoví jednotná pravidla, jež potud vylučují použití vnitrostátního práva.
- 51 Z článku 2 písm. g) nařízení č. 1346/2000 totiž vyplývá, že pro účely tohoto nařízení je „členský stát, ve kterém se nachází majetek“, v případě hmotného majetku členský stát, na jehož území se majetek nachází, v případě majetku nebo vlastnických práv nebo nároků, které musí být zapsány ve veřejném rejstříku, členský stát, pod jehož pravomoc rejstřík spadá, a konečně v případě pohledávek členský stát, na jehož území jsou soustředěny hlavní zájmy povinné třetí osoby ve smyslu čl. 3 odst. 1 uvedeného nařízení. Navzdory složitosti právní situace dotčené ve věci v původním řízení musí toto pravidlo umožnit předkládajícímu soudu určit místo, kde se nachází dotčený majetek, práva nebo pohledávky.
- 52 V tomto ohledu je třeba doplnit, že ačkoli se čl. 2 písm. g) nařízení č. 1346/2000 výslovně týká pouze majetku, práv, nároků a pohledávek nacházejících se v členském státě, nelze z něj dovodit, že se toto ustanovení nepoužije, pokud je třeba mít za to, že se dotčený majetek, právo, nárok nebo pohledávka nacházejí ve třetím státě.
- 53 K identifikaci majetku spadajícího do vedlejšího úpadkového řízení totiž postačuje ověřit, zda se tento majetek ke dni zahájení úpadkového řízení nacházel ve smyslu čl. 2 písm. g) nařízení č. 1346/2000 na území členského státu, kde bylo toto řízení zahájeno, a v tomto ohledu nehraje žádnou roli otázka, ve kterém jiném státě se nacházel tento majetek v pozdějším stadiu.
- 54 Pokud jde tedy o spory v původním řízení, je věcí předkládajícího soudu, aby nejprve ověřil, zda dotčený majetek, který zřejmě nelze považovat za hmotný majetek, představuje majetek nebo práva či nároky, které musí jejich nositel nebo majitel zapsat do veřejného rejstříku, nebo zda je třeba považovat jej za pohledávky. Dále je věcí téhož soudu, aby určil, zda členský stát, pod jehož pravomoc rejstřík spadá, je státem, v němž bylo zahájeno vedlejší úpadkové řízení, v projednávaném případě Francouzská republika, nebo zda je Francouzská republika případně členským státem, na jehož území jsou soustředěny hlavní zájmy povinné třetí osoby. Dotčený majetek spadá do vedlejšího úpadkového řízení zahájeného ve Francii pouze v případě, že je splněn jeden z těchto požadavků.
- 55 Za těchto podmínek je nutno odpovědět na druhou část předběžné otázky tak, že majetek dlužníka, na který se vztahují účinky vedlejšího úpadkového řízení, musí být určen podle ustanovení čl. 2 písm. g) nařízení č. 1346/2000.

K nákladům řízení

- 56 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

Článek 3 odst. 2 a článek 27 nařízení Rady (ES) č. 1346/2000 ze dne 29. května 2000 o úpadkovém řízení musejí být vykládány v tom smyslu, že soudy členského státu, v němž bylo zahájeno vedlejší úpadkové řízení, jsou k rozhodnutí o určení majetku dlužníka, na který se vztahují účinky tohoto vedlejšího řízení, příslušné alternativně se soudy členského státu, v němž bylo zahájeno hlavní řízení.

Majetek dlužníka, na který se vztahují účinky vedlejšího úpadkového řízení, musí být určen podle ustanovení čl. 2 písm. g) nařízení č. 1346/2000.

Podpisy.